

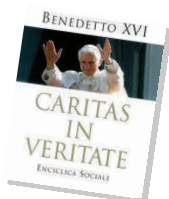
Repensar vuit conceptes claus en teologia moral de Pere Lluís Font Cruïlla, Barcelona 2010

En una època considerada de crisi o de canvi, és especialment important que en aturem a repensar el significat del termes ètics que articulen els discursos sobre la moral.

.....

Caritas in Veritate. Carta encíclica Benet XVI. Ed. Claret

És la 3a encíclica del papa Benet XVI. Un text de contingut social sobre la situació del món en l'època de la globalització.

Però hom es pregunta: i quin serà el pas següent? Molts cops és un gest que dona a entendre que no hi ha res a fer, i que el que importa és canviar de canal, anar a la migdiada, no pensar-hi massa i creure que des de que el món és món sempre han passat coses d'aquestes, ara també passen i seguiran passant.

Altres vegades la primera reacció, encara airada, pot portar-nos a l'odi i la ràbia en contra del poderosos i dels que tenen les claus de les finances, dels explotadors i de la gent que es fa rica especulant, maltractant, oprimint, etc. Els eliminaries! I què més? Guerra total!!

Jesús va fer la seva proposta: «feliços els qui tenen fam i set de justícia, Déu els saciarà» (Mt 5,6). El potencial de ràbia, d'indignació i ira per tantes injustícies Jesús el canalitza en fam i set, en una urgència vital de ser just i de treballar per la justícia segons la inspiració de Déu. Evidentment no tot són flors i violes. Però hi ha un camí, no de guerra, no de violència, no d'odi ni de venjança.... un camí d'aquella justícia que brolla de la fe.

Respectant els drets humans, un treball intens, constant i incombustible per unes noves estructures més humanes, més ètiques, democràtiques i igualitàries amb preferència evident pels pobres, desvalguts i menystinguts. Tots i cadascú des de el seu lloc familiar, professional, ciutadà i eclesial.

Jesús Renau, sj

Escola DE pregària

Octubre 2011 / nº 1

Parlem de JUSTÍCIA SOCIAL

La paraula «**justícia**» té molts significats. Nosaltres ens fixarem en la dimensió social que connota. En aquest sentit, «**justícia**» és allò que fa possible la vida en comú d'un grup humà. El codi i l'actitud que organitza les relacions socials, per tal que els drets i els deures siguin protegits, exigits, possibles.

Aristòtil definia la justícia, en el segle IV a C: «donar a cadascú el que li correspon». Molt més tard (s XIII) **st. Tomàs d'Aquino** feia seva aquesta definició. La definició d'Aristòtil té l'avantatge de considerar que tothom és subjecte de drets i deures i que, per tant, la justícia s'ha d'ocupar de tothom i no sols d'un grup reduït que controla el poder. Té, però, una greu llacuna: **qui és l'encarregat de dir el que em correspon a mi?**

Per la Bíblia, en canvi, justícia significa una cosa molt més interessant. Té el seu fonament en Déu mateix, que és just, perquè sempre actua d'acord amb allò a que ell mateix, lliurement, s'ha compromès. És a dir: amb l'Aliança. Amb els ulls posats en Déu, les persones són justes quan obren segons la pauta marcada per la voluntat de Déu, que té en la Llei la seva màxima expressió. Per això, la Llei és considerada "llum que il·lumina el nostre caminar" (Sal 118).

Des d'Abel, el just, fins a Josep, l'espòs de Maria de Natzaret, una llarga fila de persones esdevenen col·laboradors de Déu en la construcció del món nou i la terra nova que és a la vegada la il·lusió de Déu i la felicitat de la humanitat. Podem dir, doncs, que la justícia segons l'entén la Bíblia, és el codi socio-ètic que es fa responsable de crear les condicions objectives de possibilitat per a la llibertat i l'amor. Jesús de Natzaret portarà aquesta definició a les seves últimes conseqüències, quan farà de la necessitat de l'altra, sempre concret, el contingut de la justícia que el Déu-Abba proposa per salvar el món.

QUÈ ENS DIU L'EVANGELI?

Abans de llegir el comentari que hi ha a mà dreta, et proposem llegir pausadament el text evangèlic següent:

Mt 20, 1-16

«¿Què no puc fer el que vull amb el que és meu? O és que tens enveja perquè jo sóc generós?»

«Així, els darrers passaran a primers, i els primers, a darrers»

Com de costum, Jesús parteix de la realitat de la gent de seu temps: un país ric en recursos naturals i sobre tot agrícoles, en situació d'atur: els jornalers -el sector més feble de la societat treballadora- es reuneixen a la plaça i allà són contractats -o no- pels donadors de feina.

El salari estipulat amb els primers, un denari, representa el jornal d'un treballador del camp. No es podien fer moltes coses amb un denari, però sí enganyar la fam i defugir la possible reducció a l'esclavitud, si no hi havia res per menjar. Si el jornalier tornava a casa sense el denari, es veuria obligat a endeutar-se per sobreviure. Cas que fos així, si no podia pagar, cosa molt corrent, hauria de vendre la seva dona, els seus fills o ell mateix per satisfer el deute.

També molt en el seu estil, Jesús contraposa dues lògiques: la «normal»: aquella que es dona per vertadera i no necessita comprovació; la lògica de l'Amor com Absolut, que és el contingut de la seva Bona Nova. L'encert de la pedagogia de Jesús rau aquí: **qui de nosaltres, que ara esteu llegint aquest text, no es trobaria ben a prop de la reacció dels qui protesten?** No és aquesta la forma de funcionar de la nostra economia actual? No és la regla de ferro -la norma de la nostra justícia- que cada u ha de rebre segons el treball esmerçat al servei d'un altra? Com anirien les coses si no és fes així?

I malgrat tot, Jesús proposa una altra forma de veure (conversió= canvi de la manera de veure les coses) el problema. Centre el debat precisament en les paraules «bondat» i «justícia». Establint així un primer criteri decisiu: la justícia, al servei de la bondat.

Però, què és la bondat?

La bondat és actuar d'acord amb el que necessita el jornalier, no segons la legalitat establerta, que apunta al guany del senyor de la vinya, no al benestar de tots.

El resultat, molt lúcida i molt clara: la protesta de gairebé tots (no sol ser ben vista ni la bondat ni la justícia en un món essencialment injust); el senyor de la vinya, que perd diners per donar-los als altres; la vida de tots assegurada, perquè tots se'n tornen a casa amb el necessari per viure.

La lliçó: justícia és, als ulls del Déu-Amor allò que respon positivament i eficaç a la necessitat de l'altra, per tal que aquest/aquesta puguin viure com a persones. En temps de crisi, una bona forma per revisar les meves reaccions davant dels costos que suposaria una reorganització de l'economia en funció de la persona i no en funció del Tenir.

Què estaria jo disposat a perdre, per tal que els altres poguessin tenir alguna cosa? Resultaria interessant fer la nostra llista personal...

Per a pregar... Set de justícia

És vergonyós com en una societat benestant es permeti tanta pobresa i tants pobres! Cada cop els rics són més rics i els pobres són més pobres! Expressions com aquestes surten en freqüència del cor sensible quan topa amb la misèria, l'explotació, la trampa, la corrupció, la pena de mort, les terribles injustícies, la tortura... i un inacabable etcètera. Afloren sentiments de ràbia, ira, impotència i fins vergonya.

Un joc perillós (Mans Unides)

Una eina d'educació per al desenvolupament. A partir de la temàtica de les relacions Nord-Sud i dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni comprendrà la situació crítica de la humanitat per a prendre una acció responsable.

www.unjocperillos.org

Justícia i Pau

Entitat cristiana que té per finalitat la promoció i defensa dels drets humans, la justícia social, la pau i el desarmament, la solidaritat i el respecte al medi ambient.

www.justiciaipau.org